งบกระแสเงินสด : งบการเงินที่นักบัญชีต้องให้ความสนใจ

Statement of Cash F lows: The Financial Statement That All Accountants Should Pay Attention to.

รุ่งทิพย์ อักษรสาร (Rungthip Aksornsarn)
คณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ผู้แต่งหลัก : อีเมล : Rungthip_aks@utcc.ac.th

บทคัดย่อ

งบกระแสเงินสดคือ รายงานที่แสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง เพื่อแสดงการได้มาและใช้ไปของเงินสด โดยแบ่งเป็น 3 ส่วนคือกิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมลงทุนและกิจกรรมจัดหาเงิน จากอดีตถึงปัจจุบันกิจการที่ใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ยังมิต้องจัดทำงบกระแสเงินสด แต่ในปี 2561 สภาวิชาชีพบัญชีจะประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งกำหนดให้กิจการขนาดกลางและขนาดย่อมต้องจัดทำงบกระแสเงินสด เนื่องจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะนั้นให้ข้อมูลและตัวเลขในงบการเงินไม่สะท้อนถึงฐานะและผลการดำเนินงานที่แท้จริง งบกระแสเงินสดแสดงถึงความสามารถในการบริหารเงินสดของกิจการ เพื่อให้เจ้าหนี้หรือผู้ให้กู้เชื่อมั่นได้ในระดับหนึ่งว่ามีโอกาสได้รับเงินกู้กลับคืนมา ขณะเดียวกันกิจการที่ทำงบกระแสเงินสดก็จะสามารถรับรู้ถึงสภาพคล่องของเงินสดว่าอยู่ในระดับใด ผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการควรหรือไม่ที่จะต้องพึ่งพาเงินทุนจากแหล่งภายนอกและแหล่งใดเหมาะสมที่สุดกับการดำเนินงานของกิจการ

คำสำคัญ : งบกระแสเงินสด, รายงานทางการเงิน, กระแสเงินสด, เกณฑ์เงินสด

Abstract

The statement of cash flows is a financial report that displays the changes in company’s cash and cash equivalent for a particular time interval. This statement reports cash flows movement from three types of company’s financial activities: operating activities, investing activities, and financing activities. From the past, Non-Publicly Accountable Entities (NPAEs) are not required to prepare statement of cash flows, however, effective 2018, Federation of Accounting Professions (FAP) will enact Thai financial reporting standard (TFRS) for SMEs. This will require all Small and Medium Enterprises to present statement of cash flows which summarizes changes in their cash and cash equivalent. The main reason is that NPAEs present information on financial statements which do not reflect truly financial position and operating outcome. One of the benefits of this statement is that it provides information to firms on how they performed in managing their cash inflow and cash outflow as well as to the creditor who wants to assess whether the firms have ability to pay back their debts. Also, the statement of cash flows provides information on the firms’ liquidity and whether managers or owners need to finance and from where they should obtain it.

Keywords : Statement of Cash Flow, Financial Report, Cash Flows, Cash basis

บทนำ

ปี พ.ศ. 2561 สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ประกาศให้กลุ่มกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (Non – Publicly Accountable Entities : NPAEs) ทุกกิจการจะต้องจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) และยกเลิกการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับต่าง ๆ ที่ได้มีการประกาศใช้ไปแล้ว และเพื่อเป็นการลดปัญหาที่กล่าวว่า NPAEs ไม่ได้สะท้อนเนื้อหาสาระสำคัญทางเศรษฐกิจอย่างแท้จริง

มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ หรือ TFRS for NPAEs ถูกนำมาใช้กับกิจการที่เป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศและกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร ซึ่งทั้งหมดต้องไม่ใช่กิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (กิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะคือกิจการมีการซื้อขายหุ้นผ่านตลาดหลักทรัพย์ สำนักคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์ กองทุนรวม หรือกลุ่มกิจการที่มีการดูแลครอบครองสินทรัพย์ของประชาชน เช่นสถาบันการเงิน ธนาคาร) มาตรฐานฯ ฉบับดังกล่าวมีข้อกำหนดในการจัดทำงบการเงินที่ผ่อนปรนกว่ามาตรฐานรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ(Publicly Accountable Entities: PAEs) ซึ่งมีข้อบังคับและเงื่อนไขในการจัดทำงบการเงินแบบเต็มรูป ขณะที่ TFRS for NPAEs หรือมาตรฐานชุดเล็กกำหนดให้จัดทำและเสนองบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของเจ้าของ และหมายเหตุประกอบงบการเงินแต่ไม่ได้กล่าวว่าต้องจัดทำงบกระแสเงินสด แต่หากมีการประกาศใช้ TFRS for SMEs ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศและกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร ต้องมีการจัดทำ “งบกระแสเงินสด” (วรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2557, หน้า 3)

งบกระแสเงินสดเป็นประโยชน์ทั้งต่อผู้ใช้งบการเงินภายนอกและภายในกิจการ โดยปกติกิจการขนาดใหญ่จะมีการจัดทำงบการเงินดังกล่าวอยู่แล้ว เนื่องจากการพึ่งพิงเงินทุนจากแหล่งภายนอก เช่น สถาบันการเงินซึ่งเป็นผู้ให้กู้จำเป็นต้องทราบกระแสเงินสดรับและกระแสเงินสดจ่ายของผู้กู้ การพิจารณาเพียงแค่งบกำไรขาดทุนไม่เพียงพอต่อการให้กู้ยืมเงินหรือการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินงบกระแสเงินสดช่วยประเมินความสามารถการจ่ายชำระหนี้ของผู้กู้ว่าในอนาคตสามารถจ่ายคืนเงินกู้ได้หรือไม่ ขณะเดียวกันผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการต้องการทราบว่าธุรกิจของตนมีสภาพคล่องทางการเงินดีหรือไม่นั้น ไม่สามารถพิจารณาได้จากผลกำไรหรือขาดทุนที่แสดงในงบกำไรขาดทุน กำไรสุทธิที่แสดงไม่สามารถบอกถึงกระแสเงินสดที่เป็นบวก เนื่องจากงบกำไรขาดทุนจัดทำตามเกณฑ์คงค้าง ดังนั้นการที่จะบอกว่ากิจการของตนเองนั้นมีสภาพทางการเงินเช่นไรต้องพิจารณาจากเงินสดที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงจากการจัดทำงบกระแสเงินสด การจัดทำงบกระแสเงินสดอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ปีเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทางการเงินที่ดีอย่างหนึ่งของนักบัญชีในเรื่องของการพยากรณ์ความต้องการใช้เงินสดภายในกิจการทั้งนี้เพื่อมิให้เกิดภาวะเงินสดขาดมือ ดังนั้นงบกระแสเงินสดจึงเป็นประโยชน์ทั้งต่อผู้ใช้งบการเงินภายนอกและภายในกิจการ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักบัญชีต่อการจัดทำงบกระแสเงินสด ทำให้ทราบถึงข้อมูลที่ต้องเตรียมไว้สำหรับการจัดทำตลอดจนรูปแบบของงบกระแสเงินสดที่เหมาะสมกับประเภทของกิจการเพื่อให้เป็นประโยชน์สูงสุดของผู้ใช้งบการเงินในทุก ๆ ฝ่าย

ความหมายของงบกระแสเงินสด

สภาวิชาชีพบัญชี (2558, หน้า 3) ได้ให้ความหมายของ งบกระแสเงินสด (Statement of Cash Flow) คือรายงานที่แสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งเพื่อแสดงการได้มาและการใช้ไปของเงินสด เป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงแปลงในอดีตของกิจการโดยจำแนกกระแสเงินสดในระหว่างงวดเป็นเงินสดที่มาจากกิจกรรม 3 ด้าน คือ กิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมลงทุนและกิจกรรมจัดหาเงิน

จากความหมายของงบกระแสเงินสดดังกล่าวข้างต้น สภาวิชาชีพบัญชียังได้ให้ความหมายคำศัพท์เพื่อให้ผู้ทำงบกระแสเงินสดสามารถจัดประเภทรายการเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดได้ โดยที่

เงินสด (Cash) หมายถึง เงินสดในมือและเงินฝากธนาคารที่สามารถจ่ายคืนเมื่อทวงถาม (สภาวิชาชีพบัญชี,2558, หน้า 4) ซึ่งอาจหมายถึง เงินฝากกระแสรายวันและเงินฝากออมทรัพย์ที่กิจการมีไว้กับสถาบันการเงินกิจการสามารถนำฝากและถอนเงินได้อย่างต่อเนื่อง

รายการเทียบเท่าเงินสด (Cash Equivalents) หมายถึง เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงซึ่งพร้อมที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดในจำนวนที่ทราบได้ และไม่มีความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงในมูลค่า (สภาวิชาชีพบัญชี, 2558, หน้า 4) รายการประเภทดังกล่าวอาจได้แก่ เงินฝากประจำที่กิจการมีบัญชีไว้กับสถาบันการเงิน ซึ่งอาจมีข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยในการเบิกหรือถอนเงิน เงินฝากประจำที่จะจัดเป็นรายการเทียบเท่าเงินสดได้ควรมีลักษณะดังนี้(วรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2557, หน้า 52)

1. มีอายุครบกำหนดไม่เกิน 3 เดือน
2. ไม่คาดว่าจะมีการต่ออายุของบัญชีเงินฝากประจำ
3. ไม่มีการนำเงินฝากประจำรายการดังกล่าวไปค้ำประกันการกู้ยืม

ถ้าเงินฝากประจำบัญชีใดไม่เป็นไปตามข้อกำหนดข้างต้นเพียงข้อใดข้อหนึ่งเงินฝากประจำดังกล่าวจัดเป็นสินทรัพย์ประเภท “เงินลงทุนชั่วคราว”

กระแสเงินสด (Cash Flows) หมายถึงการรับ การจ่ายเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด(สภาวิชาชีพบัญชี,2558, หน้า 4) ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาหนึ่งที่ได้ถูกกำหนดไว้

ดังนั้น การทำงบกระแสเงินสดคือ การจัดแสดงรายการการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดว่ามีรายการประเภทใดบ้างที่ทำให้เงินสดของกิจการเพิ่มขึ้นหรือลดลงโดยมีการแจกแจงอย่างเป็นระเบียบและสรุปสุดท้ายว่าเงินสดของกิจการนั้นเพิ่มขึ้นหรือลดลงจำนวนเท่าใดโดยการเปรียบเทียบกับเงินสดของปีที่ผ่านมา

การจัดเรียงรายการในงบกระแสเงินสดเพื่อแสดงเงินสดรับและเงินจ่ายสามารถแสดงได้ 3 แหล่งกิจกรรม ได้แก่

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (Cash Flow from Operating Activities) กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานเป็นการแสดงรายการของเงินสดที่เกี่ยวข้องกับรายได้หลัก(สภาวิชาชีพบัญชี, 2558, หน้า 6) และค่าใช้จ่ายหลักของกิจการ ได้แก่ เงินสดรับจากรายได้และการขายสินค้า เงินสดจ่ายค่าซื้อสินค้าหรือชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ค่าซื้อสินค้า เงินสดจ่ายแก่พนักงานและลูกจ้างของกิจการ(เงินเดือนหรือค่าจ้าง) และเงินสดจ่ายส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน แสดงถึงความสามารถในการดำเนินงานของกิจการในการก่อให้เกิดเงินสดจากแหล่งภายในของกิจการโดยไม่ต้องพึ่งพิงเงินสดจากแหล่งเงินทุนภายนอก (สภาวิชาชีพบัญชี, 2558, หน้า 6) เช่น การกู้ยืมเงินหรือการระดมทุนโดยการขายหุ้นทุนให้บุคคลภายนอกถ้ากระแสเงินสดในกิจกรรมดำเนินงานแสดงผลเป็นบวกอาจมองว่ากิจการมีการรับรายได้และขายสินค้าเป็นเงินสดมากกว่าการขายเงินเชื่อ หรือถ้ามีการขายเงินเชื่อผู้บริหารก็จะมีวิธีการเรียกเก็บเงินจากลูกหนี้อย่างมีระบบ ขณะเดียวผู้ให้กู้หรือเจ้าหนี้จะพึงพอใจอย่างยิ่งหากกระแสเงินสดในส่วนนี้เป็นบวก เนื่องจากแสดงถึงการดำเนินงานที่ดี กิจการมีศักยภาพในการค้าขายหรือทำมาหาได้(จิตรัตน์ ช่างหล่อ, 2558, หน้า 50) จนสามารถมีเงินสดมาชำระหนี้ หรืออาจมีการควบคุมค่าใช้จ่ายอย่างรัดกุมและรอบคอบจนทำให้มีกระแสเงินสดรับมากกว่ากระแสเงินสดจ่าย

การแสดงกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีวิธีการจัดทำและนำเสนอเป็น 2 รูปแบบคือ วิธีทางตรงและวิธีทางอ้อม

1. วิธีทางตรง เป็นการแสดงเงินสดรับและเงินสดจ่ายแยกออกมาเป็นแต่ละรายการมาจัดเรียงตามลำดับที่เป็นรายการหลัก ๆ ของการประกอบกิจการ เช่น

- เงินสดรับจากการขายสินค้าหรือให้บริการลูกค้า (รับจากลูกหนี้การค้า)
- เงินสดจ่ายค่าสินค้าหรือบริการ (จ่ายให้เจ้าหนี้การค้า)

- เงินสดจ่ายค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

- เงินสดจ่ายภาษีเงินได้

2. วิธีการทางอ้อม เป็นการคำนวณกระแสเงินสดโดยนำกำไรหรือขาดทุนจากงบกำไรขาดทุนมากระทบยอดและปรับปรุงด้วยรายการต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ผลกระทบของรายการที่ไม่เกี่ยวข้องกับเงินสด แบ่งเป็น

- ค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายเป็นเงินสด หมายถึงค่าใช้จ่ายรายการใด ๆ ก็ตามที่มิได้จ่ายเป็นเงินสดแต่ได้แสดงเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน เช่น ค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจำหน่ายหรือหนี้สงสัยจะสูญ

- รายได้ที่ไม่ได้รับเป็นเงินสด หมายถึงรายได้ที่มิได้รับเป็นเงินสด แต่มีการแสดงเป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุน เช่น รายได้รอการตัดบัญชีประเภทต่าง ๆ

2.2 รายการที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในเงินทุนหมุนเวียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของบัญชีลูกหนี้การค้า ตั๋วเงินรับ สินค้าคงเหลือ เจ้าหนี้การค้า ตั๋วเงินจ่าย รายการค้างรับเงินสด รายการค้างจ่ายของเงินสด การรับเงินสดล่วงหน้าและการจ่ายเงินสดล่วงหน้า ซึ่งทั้งหมดเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในงวดบัญชีปัจจุบันและงวดบัญชีถัดไป

2.3 รายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมดำเนินงาน ซึ่งรายการเหล่านี้ได้แก่รายการรายได้หรือค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับกระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุนหรือกิจกรรมจัดหาเงิน

ข้อดีของการแสดงกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

วิธีทางตรง (วรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2557, หน้า 66)

1. ผู้บริหารเข้าใจการแสดงรายการนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากเห็นถึงเงินสดรับและเงินสดจ่ายที่เกิดจากการได้มาและใช้ไปในการดำเนินงาน

2. สามารถนำข้อมูลไปวางแผนการจัดทำงบประมาณเงินสดที่สามารถแยกออกเป็นเงินสดรับและเงินสดที่คาดว่าจะรับและจ่ายไปในอนาคตได้

วิธีทางอ้อม

1. มีวิธีการจัดทำที่ง่ายกว่าวิธีทางตรง สามารถนำกำไรสุทธิทางบัญชีมากระทบยอดให้เป็นกำไรเงินสดหรือกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

2. วิธีดังกล่าวเป็นการกระทบยอดกำไรทางบัญชีเป็นกำไรเงินสด โดยหากพบว่ากำไรทางบัญชีมีจำนวนเงินที่สูงแต่เมื่อจัดทำงบกระแสเงินสดพบว่ากระแสเงินสดมีผลเป็นลบ การเปรียบเทียบความแตกต่างของกำไรทั้งสองแบบจะทำให้ผู้บริหารทราบได้ว่ากิจการมีกำไรทางบัญชีที่ไม่มีคุณภาพ (อรพิน เหล่าประเสริฐ, 2559, หน้า 10-28) ดังนั้นจะต้องค้นหาสาเหตุถึงผลของความแตกต่างดังกล่าวต่อไป

ปัญหาที่พบจากการจัดทำกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

วิธีทางตรง การเก็บรวมรวบข้อมูลเพื่อการจัดทำมีความยุ่งยาก ไม่สามารถนำข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนหรืองบแสดงฐานะการเงินมาใช้ได้อย่างทันที กิจการต้องสร้างระบบการจัดเก็บเพื่อรองรับข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการจัดทำงบกระแสเงินสด (วรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2557, หน้า 66)

วิธีทางอ้อม ประโยชน์จากกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานของวิธีทางอ้อมจะได้ประโยชน์ที่น้อยกว่าวิธีทางตรงเนื่องจากรายการที่จัดเรียงไว้นั้นมิได้แสดงถึงการรับหรือการจ่ายเงินสดอย่างแท้จริงเหมือนวิธีทางตรง (วรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2557, หน้า 67)

ธุรกิจประเภทต่าง ๆ จะนิยมจัดทำกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานวิธีทางอ้อมมากกว่าวิธีทางตรงเนื่องจากมีความสะดวกและง่ายต่อการจัดทำมากกว่า สังเกตได้จากงบกระแสเงินสดของบริษัทต่าง ๆ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จะนิยมทำงบกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานวิธีทางอ้อม

กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน (Cash Flow from Investing Activities)

เป็นการแสดงรายการเงินสดรับและเงินสดจ่ายจากการได้มาและการจำหน่ายสินทรัพย์ระยะยาวและเงินลงทุนอื่น ซึ่งแสดงถึงการลงทุนในทรัพยากร วัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์เพื่อก่อให้เกิดกระแสเงินสดรับจากการดำเนินงานในอนาคต ในส่วนนี้อาจหมายถึงกรณีที่กิจการมีเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดเป็นจำนวนมากและต้องการนำเงินเหล่านี้ไปลงทุนหาดอกผล โดยการซื้อเงินลงทุน ซื้อสินทรัพย์เก็งกำไรหรือลงทุนในบริษัทย่อย ดังนั้นในส่วนนี้จึงแยกรายการที่แสดงในกระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุนได้เป็น 2 ส่วนดังนี้

1. สินทรัพย์ระยะยาวหมายถึงสินทรัพย์ที่มีอายุหรือระยะเวลาการใช้งานเกินกว่า 1 ปี ได้แก่

1.1 ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ที่กิจการมีไว้เพื่อใช้งานภายในกิจการแต่ไม่ได้วัตถุประสงค์เพื่อขาย

1.2 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน หมายถึงสินทรัพย์ที่มีไว้เพื่อขายหรือหาประโยชน์จากการให้เช่า

1.3 เงินลงทุนระยะยาวหมายถึงเงินลงทุนที่กิจการถือครองไว้หรือเงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม

1.4 เงินให้กู้ยืมระยะยาว หมายถึง เงินให้กู้ยืมแก่บุคคลภายในหรือภายนอกกิจการ

2. เงินลงทุนอื่น (วรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2557, หน้า 59) สามารถแบ่งเป็น

2.1 เงินลงทุนชั่วคราว หมายถึง เงินลงทุนที่กิจการถือครองไว้ไม่เกิน 1 ปี รวมทั้งหลักทรัพย์เพื่อค้าหรือหลักทรัพย์เผื่อขาย

2.1 เงินให้กู้ยืมระยะสั้น หรือเงินฝากประจำที่ไม่เข้านิยามเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

รายการดังกล่าวข้างต้นหากมีการเปลี่ยนแปลงโดยการซื้อเพิ่มหรือขายออกไปแล้วกระทบบัญชีเงินสดจะถูกมาจัดเรียงอยู่ในส่วนของกระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุนตามรูปแบบที่ได้มีการกำหนดไว้แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงการได้มาหรือการจำหน่ายไปแล้วได้รับกลับคืนมาเป็นสินทรัพย์อื่นที่มิใช่เงินสด รายการประเภทดังกล่าวจัดเป็น “รายการที่ไม่กระทบเงินสด (Non cash transaction)

กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน (Cash Flow from Financing Activities)

เป็นการแสดงรายการเงินสดรับและเงินสดจ่ายที่มีความเกี่ยวข้องกับส่วนของเจ้าของและส่วนของการกู้ยืมเงินของกิจการ ได้แก่

- การเพิ่มทุนหรือการลดทุน ทั้งนี้การเพิ่มทุนอาจเป็นการออกหุ้นทุนใหม่หรือเป็นการเพิ่มทุนโดยการกู้ยืมเงินกู้ระยะยาว

- การกู้ยืมหรือการจ่ายคืนเงินกู้ ทั้งที่เป็นการกู้ยืมเงินกู้ระยะสั้นและระยะยาว

- การทำสัญญาเช่าทางการเงิน (Finance Lease) ที่มีการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดไปให้แก่ผู้เช่า

- ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจัดหาเงิน เช่น ค่าที่ปรึกษาทางการเงินในการออกหุ้นทุน หรือหุ้นกู้ ค่าธรรมเนียมในการหาแหล่งเงินกู้

ข้อสังเกตการจัดประเภทของกระแสเงินสดในกิจกรรมต่าง ๆ

1. เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารจัดเป็นกิจกรรมจัดหาเงิน แต่หากกิจการมีการเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ (เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด) คู่ขนานกับบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน และมีการโอนเงินฝากออมทรัพย์ไปหักกลบลบกันกับบัญชีเงินฝากกระแสรายวันกรณีที่เงินฝากฯ มีเงินในบัญชีไม่เพียงพอต่อการจ่ายเงิน มีผลให้บัญชีเงินฝากกระแสรายวันไม่แสดงยอดเงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร ดังนั้นรายการดังกล่าวจะไม่ให้จัดเป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน (สภาวิชาชีพบัญชี,2558, หน้า 5)

2.กรณีที่บริษัทซื้อสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเป็นเงินเชื่อในรอบบัญชีหนึ่งและจะชำระหนี้ดังกล่าวในรอบบัญชีถัดไป เงินสดที่จ่ายชำระในงวดบัญชีถัดไปจัดเป็นเงินสดจ่ายของกิจกรรมจัดหาเงิน เนื่องจากเป็นการวางแผนและบริหารการจัดการ

เงิน แต่หากมีการจ่ายชำระหนี้สินภายในงวดบัญชีเดียวกัน จัดเป็นเงินสดจ่ายจากกิจกรรมลงทุน (วรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2557, หน้า 61)

3.บริษัทหรือธุรกิจใดที่ประกอบกิจการด้านหลักทรัพย์หรือจัดการกองทุนที่มีการถือหลักทรัพย์และให้เงินกู้ยืมเพื่อซื้อขายหลักทรัพย์ กระแสเงินสดที่เกิดจากการซื้อขายหลักทรัพย์ จัดเป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมิใช่กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน เนื่องจากหลักทรัพย์มีสภาพคล้ายเป็นสินค้าของกิจการเหล่านี้ (สภาวิชาชีพบัญชี,2558, หน้า 6)

4.เงินสดจ่ายและเงินสดรับจากเงินให้กู้ยืมของกิจการโดยทั่ว ๆ ไป จัดเป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุนแต่สำหรับสถาบันการเงินหรือธนาคารรายการดังกล่าว จัดเป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน เนื่องจากเป็นรายการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมหลักที่ก่อให้เกิดรายได้ของกิจการ เหล่านี้ (สภาวิชาชีพบัญชี,2558, หน้า 6)

รายการที่ไม่กระทบเงินสด(Non cash transaction)

รายการที่ไม่กระทบเงินสด คือการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของรายการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมลงทุนและกิจกรรมจัดหาเงิน แต่ทั้งนี้รายการดังกล่าวนั้นไม่มีผลกระทบกับเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสด รายการเหล่านี้จึงไม่ถูกนำมาใส่ไว้ในงบกระแสเงินสด เช่น การออกหุ้นกู้เพื่อแลกกับที่ดินจำนวนเงิน 100,000 บาท การบันทึกบัญชีจะเดบิตบัญชีที่ดิน และเครดิตบัญชีหุ้นกู้ ด้วยจำนวนเงินที่เท่ากันทั้ง 2 ด้าน คือ 100,000 บาท จากรายการด้งกล่าวจะพบว่าบัญชีที่ดินเป็นการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ระยะยาว จัดเป็นรายการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมลงทุน บัญชีหุ้นกู้เป็นการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน จัดเป็นรายการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจัดหาเงิน

การเพิ่มขึ้นของที่ดิน และหนี้สินในบัญชีเงินกู้นั้นไม่ได้มีผลทำให้เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นหรือลดลงแต่อย่างใด รายการดังกล่าวจึงไม่นำมาใส่ไว้งบกระแสเงินสด แต่ต้องนำมาเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินเพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินทราบว่าขณะนี้กิจการมีการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ระยะยาวประเภทที่ดิน และในอนาคตกิจการมีภาระผูกพันเกี่ยวกับเงินสดจ่ายค่าดอกเบี้ยจ่ายและการไถ่ถอนหุ้นกู้คืน รายการดังกล่าวจึงเป็นรายการที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของฐานะการเงินแต่ไม่เปลี่ยนแปลงรายการเงินสดในงวดบัญชีปัจจุบันลงทุน (วรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2557, หน้า 49)

รูปแบบของงบกระแสเงินสด

รูปแบบของงบกระแสเงินสดจะมีความแตกต่างกันในส่วนของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานที่แยกออกเป็นวิธีทางตรงและวิธีทางอ้อม แสดงได้ดังนี้

บริษัท ตัวอย่าง จำกัด
งบกระแสเงินสด
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25XX

หน่วย : บาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน(วิธีทางอ้อม)		
กำไรสุทธิ ⟶	กำไรก่อนรายการกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น	XX
รายการปรับปรุงกระทบกำไร(ขาดทุน)ก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้เพื่อเป็นเงินสดรับ(จ่าย)		
จากกิจกรรมดำเนินงาน		
ดอกเบี้ยรับ }	จัดเป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(XX)
เงินปันผลรับ }	ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมดำเนินงาน	(XX)
ดอกเบี้ยจ่าย ⟶	จัดเป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน	XX
ภาษีเงินได้ ⟶	แสดงเป็นรายการในลำดับสุดท้ายของกิจกรรมดำเนินงาน	XX
หนี้สงสัยจะสูญ		XX
ค่าเสื่อมราคา	รายการที่มิใช่เงินสด (Non Cash)	XX
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน		XX

กำไรจากการขายสินทรัพย์ถาวร }	รายการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมลงทุน	(XX)
ขาดทุนการขายสินทรัพย์ถาวร }		XX
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน		XX
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน		
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ(เพิ่มขึ้น)ลดลง		(XX)
สินค้าคงเหลือ(เพิ่มขึ้น)ลดลง }	รายการที่เกี่ยวข้องกับการ	XX
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า(เพิ่มขึ้น)ลดลง }	บริหารเงินทุนหมุนเวียน	(XX)
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่ายเพิ่มขึ้น(ลดลง)		XX
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น(ลดลง)		(XX)
เงินสดได้มา(ใช้ไป)จากกิจกรรมดำเนินงานก่อนหักภาษีเงินได้		XX
เงินสดจ่ายภาษีเงินได้		(XX)
เงินสดสุทธิได้มา(ใช้ไป)จากกิจกรรมดำเนินงาน		XX
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินสดรับจากดอกเบี้ย		XX
เงินสดรับจากเงินปันผล		XX
เงินสดรับจากการขายอุปกรณ์/ที่ดิน/สินทรัพย์ถาวร }	ควรมีการแยกออก	XX
เงินสดจ่ายจากการซื้ออุปกรณ์/ที่ดิน/สินทรัพย์ถาวร }	เป็นแต่ละรายการ	(XX)
เงินสดจ่ายจากการซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน		(XX)
เงินสดจ่ายเพื่อการซื้อเงินลงทุนชั่วคราว		(XX)
เงินสดรับจากการจำหน่ายเงินลงทุนชั่วคราว		XX
เงินสดรับคืนจากการให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน		XX
เงินสดจ่ายจากการให้กู้ยืมแก่บริษัทร่วม		(XX)
เงินฝากประจำที่มีภาระการค้ำประกัน(เพิ่มขึ้น)ลดลง		XX
เงินสดสุทธิได้มา(ใช้ไป)จากกิจกรรมลงทุนXX		
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย		(XX)
เงินสดจ่ายเงินปันผล		(XX)
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นเพิ่มขึ้น(ลดลง)		XX
เงินสดจ่ายเพื่อชำระหนี้ค่าซื้อสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		(XX)
เงินสดรับจากการกู้ยืมระยะยาว }	ควรมีการแยกออก	XX
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ระยะยาว }	เป็นแต่ละรายการ	(XX)
เงินสดได้มา(ใช้ไป)จากกิจกรรมจัดหาเงิน		XX
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)		XX
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี		XX
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันปลายปี		XX

บริษัท ตัวอย่าง จำกัด

งบกระแสเงินสด

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25XX

หน่วย : บาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน(วิธีทางตรง)		
เงินสดรับจากการขายสินค้า		XX
เงินสดจ่ายค่าซื้อสินค้า		(XX)
เงินสดจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการขาย		(XX)
เงินสดจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหาร		(XX)
เงินสดได้มา(ใช้ไป)จากกิจกรรมดำเนินงานก่อนหักภาษีเงินได้		XX
เงินสดจ่ายภาษีเงินได้		(XX)
เงินสดสุทธิได้มา(ใช้ไป)จากกิจกรรมดำเนินงาน		XX
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินสดรับจากดอกเบี้ย		XX
เงินสดรับจากเงินปันผล		XX
เงินสดรับจากการขายอุปกรณ์/ที่ดิน/สินทรัพย์ถาวร	ควรมีการแยกออก	XX
เงินสดจ่ายจากการซื้ออุปกรณ์/ที่ดิน/สินทรัพย์ถาวร	เป็นแต่ละรายการ	(XX)
เงินสดจ่ายจากการซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน		(XX)
เงินสดจ่ายเพื่อการซื้อเงินลงทุนชั่วคราว		(XX)
เงินสดรับจากการจำหน่ายเงินลงทุนชั่วคราว		XX
เงินสดรับคืนจากการให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน		XX
เงินสดจ่ายจากการให้กู้ยืมแก่บริษัทร่วม		(XX)
เงินฝากประจำที่มีภาระการค้ำประกัน(เพิ่มขึ้น)ลดลง		XX
เงินสดสุทธิได้มา(ใช้ไป)จากกิจกรรมลงทุน		XX
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย		(XX)
เงินสดจ่ายเงินปันผล		(XX)
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นเพิ่มขึ้น(ลดลง)		XX
เงินสดจ่ายเพื่อชำระหนี้ค่าซื้อสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		(XX)
เงินสดรับจากการกู้ยืมระยะยาว	ควรมีการแยกออก	XX
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ระยะยาว	เป็นแต่ละรายการ	(XX)
เงินสดได้มา(ใช้ไป)จากกิจกรรมจัดหาเงิน		XX
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)		XX
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี		XX
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันปลายปี		XX

การแสดงรายการเงินสดรับและเงินสดจ่ายจากการขายอุปกรณ์/ที่ดิน/สินทรัพย์ถาวรที่แสดงในกระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุนควรมีการแยกออกเป็นแต่ละรายการให้เห็นอย่างชัดเจนไม่ควรนำจำนวนเงินของเงินสดรับและเงินสดจ่ายมาหักกลบลบกัน แม้ว่าจะมาจากรายการเดียวกันก็ตาม ทั้งนี้เพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินรับและ

กระเงินสดจ่ายได้อย่างชัดเจนว่ามีการได้มาเป็นจำนวนเงินเท่าใดและถูกใช้ไปออกไปเป็นจำนวนเงินเท่าใด ทั้งนี้รวมถึงการแสดงรายการเงินสดรับและเงินสดจ่ายจากการกู้ยืมระยะยาว ที่แสดงในกระแสเงินจากกิจกรรมจัดหาเงิน

แนวทางการวิเคราะห์งบกระแสเงินสด

งบกระแสเงินสดถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการพิจารณาความสามารถในการดำเนินธุรกิจ การวางแผนทางการเงิน การก่อหนี้หรือประเมินการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างทางการเงินในรูปของการวิเคราะห์งบการเงิน แนวทางการวิเคราะห์งบกระแสเงินสดจะอธิบายแยกตามกระแสเงินสดจากกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1. กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน หากกิจการมีการจัดทำกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานตามวิธีทางตรง การวิเคราะห์จะทำได้ง่ายกว่าวิธีทางอ้อม เนื่องจากแบ่งการได้มา(เงินสดรับ)และการใช้ไป(เงินสดจ่าย) แยกเป็นบรรทัดอย่างชัดเจน โดยทั่วไปเงินสดรับที่จะได้จากการขายหรือรายได้ ต้องมากกว่าเงินสดจ่ายจากการซื้อสินค้าหรือการจ่ายค่าใช้จ่าย แต่หากเป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานที่จัดทำในวิธีทางอ้อม การวิเคราะห์จะไม่ชัดเจนเท่ากับวิธีทางตรง เนื่องจากมีการกระทบยอดจากการกำไรสุทธิทางบัญชีเป็นกำไรเงินสด การวิเคราะห์จะต้องพิจารณาข้อมูลในหลาย ๆ ส่วนประกอบกัน เช่น ค่าเสื่อมราคาซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายเป็นเงินสดต้องมีการบวกกลับกับกำไรทางบัญชีซึ่งมีผลทำให้กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานเพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าจะเป็นผลดีกับกิจการเสมอไปเนื่องจากในระยะยาวสินทรัพย์เหล่านี้ต้องมีการซื้อเพื่อมาทดแทนสินทรัพย์ที่มีการเสื่อมค่า (อรพิน เหล่าประเสริฐ, 2559, หน้า 10-29) สินค้าคงเหลือลดลงอาจมีการขายสินค้าได้หรือลูกหนี้การค้าลดลงแสดงว่ามีการเก็บเงินสดได้จากลูกหนี้ เจ้าหนี้หรือค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้นอาจเป็นผลมาจากการก่อหนี้แต่ยังมิได้ชำระเงินสดออกไป รายการเหล่าเป็นผลให้กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานเพิ่มขึ้นทั้งสิ้น

2. กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน เป็นข้อมูลที่นำเสนอเกี่ยวกับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่กิจการมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงาน การที่กิจการมีเงินสดจ่ายจากการลงทุนเพื่อซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์จะมองว่าเป็นผลดี อาจมาจากการขยายขนาดของกิจการทั้งนี้รวมถึงเงินสดจ่ายจากสินทรัพย์ไม่มีตัวตน เช่น การลงทุนในสิทธิบัตร โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดรายได้หลักในอนาคต ดังนั้นหากเงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุนมีผลเป็นลบอาจกล่าวได้ว่ากิจการกำลังลงทุนเพื่อสร้างรายได้กลับคืนเข้ามาในกิจการที่มิใช่ในงวดบัญชีปัจจุบันแต่เป็นงวดบัญชีต่อ ๆ ไป ทั้งนี้หากกิจการยังไม่มีโครงการลงทุนในส่วนของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ อาจนำเงินสดไปลงทุนเพื่อซื้อเงินลงทุนชั่วคราว หรือเงินลงทุนระยะยาว โดยหากถือไว้เป็นระยะเวลาไม่นานมากเมื่อขายออกไปอาจได้กำไรหรือขาดทุนจากการขาย แต่หากถือไว้ยาวนานกิจการอาจได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยรับหรือเงินปันผลรับ แต่ทั้งนี้การลงทุนในสินทรัพย์ดังกล่าวไม่ควรมากจนเกินไปเพราะไม่ใช่ส่วนที่จะก่อให้เกิดรายได้หลักในอนาคต

3. กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน เงินสดสุทธิได้มาหรือใช้ไปจากกิจกรรมจัดหาเงิน เป็นการจัดหาเงินสดที่แบ่งออกเป็นการกู้ยืมเงินระยะสั้นและระยะยาว กับเพิ่มทุนโดยการจำหน่ายหุ้นทุนประเภทต่าง ๆ กระแสเงินสดในส่วนนี้เป็นการพึ่งพิงแหล่งเงินทุนภายนอก แต่จะจัดหาจากไหนเป็นจำนวนเท่าใดกิจการจะพิจารณาจากต้นทุนของเงินทุน โดยต้องเทียบเคียงอัตราดอกเบี้ย(การกู้ยืมเงิน)กับการจ่ายเงินปันผล(การออกหุ้นทุน)ว่าแหล่งใดมีต้นทุนของเงินทุนต่ำกว่ากัน

ผู้บริหารต้องสร้างความสมดุลระหว่างกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมลงทุน และกิจกรรมจัดหาเงิน กล่าวคือกิจการต้องมีความสามารถในการดำเนินงานเพื่อให้มีเงินไหลเข้ามา หากมีแนวโน้มในการขยายกิจการจำเป็นต้องลงทุน สามารถหาแหล่งเงินทุนได้จากการกู้ยืมหรือการเพิ่มทุน เมื่อได้เงินสดจากแหล่งภายนอกแล้วก็จะนำเงินไปลงทุนเพื่อสร้างรายได้กลับคืนเข้ามาในกิจการต่อไป จะเห็นได้ว่ากระแสเงินสดทั้ง 3 กิจกรรมมีส่วนสัมพันธ์และสนับสนุนซึ่งกันและกัน

งบกระแสเงินสดเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินได้ดังนี้

1.สามารถประเมินความสามารถในการจัดการโครงสร้างทางการเงินของกิจการได้ว่ามีศักยภาพเพียงใดในการจัดการเงินทุนจากแหล่งภายนอก เพื่อการเป็นการสร้างความสมดุลของโครงสร้างทางการเงิน(เฉลิมขวัญ ครุฑบุญยงค์, 2554, หน้า 121)ที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่กิจการเผชิญอยู่

2.ช่วยให้ทราบถึงประสิทธิภาพในการจ่ายคืนเงินกู้ยืมหรือชำระหนี้สินจากการดำเนินงานของกิจการได้ กำไรทางบัญชีที่แสดงในงบกำไรขาดทุนไม่สามารถนำมาพิจารณาได้ทั้งหมดต้องดูจากกำไรเงินสดหรือกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

3.การจัดทำงบกระแสเงินสดอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี สามารถนำข้อมูลจากงบดังกล่าวไปวางแผนการบริหารเงินสดให้เกิดประโยชน์สูงสด โดยการถือครองเงินสดต้องไม่มากจนเกินความจำเป็นหรือไม่น้อยจนขาดสภาพคล่อง(ระยะสั้น) และหากกิจการมีเงินสดคงเหลือมากเพียงพอก็จะพิจารณานำเงินดังกล่าวไปลงทุนให้ได้กลับซึ่งดอกผล หรืออาจนำไปจ่ายชำระหนี้สินที่กิจการได้ก่อหนี้ไว้(เฉลิมขวัญ ครุฑบุญยงค์, 2554, หน้า 121)

4.ทำให้สามารถประเมินคุณภาพของกำไรของกิจการได้ ทั้งนี้กำไรทางบัญชีเป็นบวก แต่กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานอาจแสดงผลเป็นลบ จึงอาจกล่าวได้ว่ากำไรทางบัญชีของกิจการไม่มีคุณภาพ ไม่สามารถสร้างเงินสดให้เข้ามาในกิจการได้ (อรพิน เหล่าประสริฐ, 2559, หน้า 10-28) ดังนั้นผู้บริหารต้องหาสาเหตุและแก้ไขปัญหาดังกล่าวเพื่อป้องกันการขาดสภาพคล่อง

5. การเปรียบเทียบกันได้ กิจการสามารถนำงบกระแสเงินสดของตนเองไปเปรียบเทียบกับผู้อื่น(งวดเวลาเดียวกัน) หรือสามารถนำงบกระแสเงินสดในกิจการของตนเองไปเปรียบเทียบกับงบกระแสเงินสดในปีที่ผ่านมา (งวดเวลาต่างกัน)(สภาวิชาชีพบัญชี,2558, หน้า 4) ทั้งนี้เพื่อการวางแผนทางการเงินให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

บทสรุป

รูปแบบงบกระแสเงินสดที่แสดงไว้จะมีรายละเอียดที่น้อยกว่างบกระแสเงินสดที่ธุรกิจต่าง ๆ ได้มีการจัดทำไว้ ทั้งนี้รายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจะจัดทำตามข้อมูลของแต่ละบริษัทที่แสดงไว้ในงบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุน ซึ่งจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับลักษณะการดำเนินงาน งบกระแสเงินสดสามารถจัดทำได้ทั้งธุรกิจบริการ ธุรกิจซื้อมาขายไปและธุรกิจผลิตสินค้า ผู้จัดทำงบกระแสเงินสดนิยมแสดงรายการกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานวิธีทางอ้อมมากกว่าวิธีทางตรง เนื่องจากมีความสะดวกสบายและสามารถจัดหาข้อมูลได้ง่ายกว่า ส่วนกระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุนและกิจกรรมจัดหาเงินจะแสดงเหมือนกัน ดังนั้นเพื่อเตรียมความพร้อมการจัดทำงบกระแสเงินสดที่จะมาถึงในปี 2561 ผู้บริหารควรให้ความสนใจระบบการจัดเก็บข้อมูลทางบัญชีเพื่อรวบรวมข้อมูลที่สำคัญต่อการจัดทำงบกระแสเงินสดเพื่อมิให้เกิดความยุ่งยากในภายหลัง

รายการอ้างอิง

จิตรัตน์ ช่างหล่อ. (2558). ทำไมต้องมีงบกระแสเงินสด The Annual Report – and What underlines it. Thailand Economic & Business Review, 11, 49 – 51.

เฉลิมขวัญ ครุธบุญยงค์. (2554). กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบกระแสเงินสดโดยวิธีทางอ้อม. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 31, 110 – 112.

วรศักดิ์ ทุมมานนท์. (2557). มาตรฐานการรายงานทางการเงินชุดเล็ก(TFRS for NPAEs)กับการพัฒนาสู่ระดับสากล. สืบค้นเมื่อ 26 ธันวาคม 2559, เข้าถึงจาก http://www.fap.or.th/images/pulldown_1406686978/บทความ%20TFRS%20for%20SMEs-ตอนที่%201.pdf

_____. (2557). Statement of cash flows workshop. เอกสารประกอบการสัมมนา Statement of cash flows workshop. กรุงเทพมหานคร: กลุ่มบริษัท เอ็นวายซี จำกัด.

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2558). มาตรฐานฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง2558) เรื่อง งบกระแสเงินสด. สืบค้นเมื่อ 26 ธันวาคม 2559, เข้าถึงจาก http://www.fap.or.th/images/column_1450924281/TAS%207%20revised%202558+.pdf

อรพิน เหล่าประเสริฐ. (2559). รายงานทางการเงินและการวิเคราะห์. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ธนาเพรส จำกัด.